

**Francisci De Fargna Civitatis Plebis Patrii Philosophiæ,
Sacræ Theologiæ, ac J. U. Doctoris ... Commentaria In
singulos Canones De Jurepatronatus**

Qui sparsim tam intrà, quàm extra corpus Juris Canonici vagantur ...

Fargna, Francesco de

Romæ, MDCCXVIII

Casus I. Argumentum. Juspatronatus an transeat in conductorem ex contractu locationis inito super universitate, cui illud sit annexum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72203)

C A N O N X V.

Idem Hospitalariis.

Cum sæculum reliqueritis &c. Prohibemus nè cum ratione feudorum emptorum, aliterve acquisite, vel etiam alio modo Juspatronatus in Ecclesiis Parochialibus acquisiveritis, Episcopo Jus Parochiale minuere præsumatis.

C O M M E N T A R I U M .

EX his duobus Canonibus, quorum primus legitur in Decretalibus in ordine il 7., & secundus legitur in ordine il 13. sequentes deducuntur conclusiones.

Prima: JUSPATRONATUS ETIAM SINE CONSENSU EPISCOPI TRANSIT CUM UNIVERSITATE BONORUM, RATIONE CONTRACTUS NON GRATUITI INITI SUPER UNIVERSITATE, NISI SPECIALITER EXCIPIATUR.

Secunda: JUSPATRONATUS, QUANDO AD EXEMPTOS, ET RELIGIOSOS TRANSFERTUR, NON MINUITUR JUS EPISCOPALE IN ECCLESIA PATRONALI: Ita Innocentius, Abbas, Anania, Butrius, Berous, Barbof., Fagnan., Gonzalez hic Berous conf. 66. num. 29., Monach. super 6. Decretal. in cap. si Laicus de Jurepat. num. 6. & 7., ibique Geminian. num. 5., Lambertin. de Jurepatr. lib. 1. par. 2. quest. 10. art. 3., & eodem lib., & eadem part. quest. 1. art. 2. n. 1., Lotter. de Benefic. lib. 2. quest. 9. num. 47. & seqq., Tusch. conclus. tom. 4. conclus. 612., Mantie. decis. 140. num. 2., Vivian. de Jurepatr. lib. 6. cap. 5. num. 1. & seqq., Rot. decis. 725. num. 3. coram Seraphin., & in Mediolanen. Archipresbyteratus 27. Januarii 1710. S. Quamvis coram R.P.D. Falconerio.

- 1 Ratio primæ conclusionis est, quia nomine universitatis bonorum comprehenditur etiam Juspatronatus annexum eidem Universitati; Unde translata Universitate per contractum non gratuitum, transfertur etiam Juspatronatus tanquam accessorium eidem Universitati absque labe simoniæ, dum contractus non fit super Jurepatronatus, sed immediate super universitate bonorum, sicuti fieri potest contractus non gratuitus super vasis argenteis sacris, illa vendendo, aut emendo absque labe simoniæ; quia licet dicta vasa habeant annexam consecrationem, quæ est quid spirituale; Tamen contractus non fit super ipsa consecratione, sed immediate super ipsis vasis argenteis secundum se, seu super ipsa materialitate vasorum, juxta Gibalin. de simon. quest. 12. confect. 3., Gonzal. in cap. Insinuatum de simonia num. 2.
- 2
- 3 Ratio autem secundæ conclusionis est, quia quando Juspatronatus transfertur ad Exemptos, isti non debent habere plus juris, quam habebant illi, à quibus fuit ad eos translatum idem Juspatronatus, adeoque per hujusmodi translationem saluum, & integrum remanet jus Episcopale in Ecclesia Patronali, ut desumitur ex gloss. in d. Canon. XV. verb. Minuere.

Quoad utramque conclusionem sequentes differuntur Casus.

A R G U M E N T U M .

Juspatronatus an transeat in Conductorem ex contractu locationis inito super Universitate, cui illud sit annexum.

4 quid autem si locatio hujusmodi Universitatis esset ad modicum tempus n. 2., & 3.

4 Conductor ad modicum tempus non facit fructus suos, qui brevi tempore non renascuntur.

S U M M A R I U M .

- 1 Juspatronatus transfertur in Conductorem ex contractu locationis ad longum tempus Universitatis, cui est annexum,

C A S U S I.

Quidam Patronus locavit Villam, seu Castrum, cui erat annexum Juspatronatus Titio. Quæritur an ex isto contractu locationis Universitatis, cui est annexum

nexum Juspatronatus, transferatur in Titium Conductorem idem Juspatronatus?

1 Certum est, quod ex contractu locationis ad longum tempus Universitatis, cui est annexum Juspatronatus, illud transferatur in Conductorem, itaut vacante Beneficio durante tempore locationis, presentatio spectet ad Titium Conductorem, & non ad Patronum; Ratio est quia ex contractu locationis ad longum tempus Universitatis transfertur dominium utile, & possessio Universitatis locatae, ut in *cap. nulli de reb. Eccles.*, & in *Clem. 1. eodem tit.*, *Pacion. de locat. cap. 27. num. 30.* Ergo transfertur etiam dominium utile, & possessio Jurispatronatus annexi dictae Universitati locatae, dum translato principali trasferatur etiam accessorium iuxta *Rotam decis. 31. num. 3. coram Merlin.*, & ita tenent *Innocent.*, *Abbas*, *Butr.*, *Berous*, *Fagnan.*, *Barbos.*, *hic Lambertin. de jurepat. lib. 1. par. 2. qu. 8. art. 2.*, *Rocc. de Curt. eodem tract. verb. is, vel ipse quest. 26.*, *Vivian. lib. 6. cap. 5. num. 26.*, *Castrophal. oper. moral. tom. 2. tractat. 13. de Benefic. disput. 2. par. 3. num. 21.*

Quaestio esse potest in contractu locationis Universitatis, cui sit annexum Juspatronatus, ad modicum tempus, an ex isto contractu locationis ad modicum tempus trasferatur Juspatronatus in Conductorem?

2 Et videtur respondendum affirmative, quia per locationem ad modicum tempus transfertur in Conductorem commoditas rei locatae, itaut illi liceat uti, frui re conducta, & facit fructus suos juxta *Text. in l. ex conducto 16. in princip. ff. locati*, ergo transibit jus presentandi, quae est commoditas, & fructus Jurispatronatus juxta *Rot. in Salernitana Alimentorum 12. Januarii 1712. §. Ulterius coram Eminentiissimo Scotto superius impress. par. 1. Can. III. Caf. III. num. 15.*, & in hanc sententiam videtur inclinare *Barbos. hic n. 4.*

3 Contraria tamen sententia est verior, & receptior, nam *Canon. XIV.* hinc loquitur solum de locatione ad longum tempus, dum loquitur de milite Conductore Villae existente in possessione illius, per locationem autem ad modicum tempus non transfertur dominium, nec possessio, sed simplex detentatio rei locatae *l. si ut certo*

§. Si duobus ff. com. Pacion. de locat. cap. 27. num. 3. Igitur praefatus Canon non loquitur de locatione ad modicum tempus, sed solum de locatione ad longum tempus. Insuper Canon iste loquitur de contractu ad firmam, nomine autem contractus ad firmam intelligitur contractus emphytheuticus, qui est contractus ad longum tempus, *Bart. in l. 1. C. de jure emphyt. in secunda column.*, ac proinde loquitur de contractu locationis ad longum tempus, & dicit per istum, & non per locationem ad modicum tempus transferri Juspatronatus.

Praterea si per locationem ad modicum tempus transferretur Juspatronatus, sequeretur, quod non existens in possessione presentandi possit presentare, & ejus presentatio praeretur vero Patrono, nam per locationem ad modicum tempus non acquiritur possessio rei locatae, ut supra diximus, quod est contra *Text. in cap. consultationibus* de quo infra *Can. XXVI.* ergo per locationem ad modicum tempus non transfertur Juspatronatus, maxime si Patronus in Instrumento locationis Universitatis bonorum ad breve tempus expressè, & specialiter sibi reservaverit jus presentandi ad Beneficium, & ita tenent *Anan. Bero. num. 42. Fagnan. num. 11.*, & *seqq. hic, Lambertin. de jurepat. lib. 1. par. 2. quest. 8. art. 2. Rocc. de Curt. eodem tract. verb. is, vel ipse q. 26. Castren. conf. 361. num. 2. tom. 1. Mantio. de tacit. par. 1. lib. 5. tit. 3. num. 20. Pacion. de locat. cap. 23. num. 94.*, & *cap. 11. n. 40. Garz. de Benefic. par. 5. cap. 6. num. 8.*, *Rota in Beneventana Beneficii 25. Junii 1703. §. Omissio coram R.P.D. Lancetta.*

4 Non obstat, quod in contrarium adducebatur, quia Conductor ad modicum tempus non facit fructus suos, qui brevi tempore non renascuntur *l. divorzio §. Si fundum Rocc. ubi supra num. 58.*, presentatio vero est fructus, qui brevi tempore non renascitur, quia non renascitur omni anno, sed solum in casu vacationis Beneficii; Unde Conductor ad modicum tempus non potest facere suum fructum presentationis.

ARGUMENTUM.

Juspatronatus titulo venditionis Universitatis, cui sit annexum, an transeat in Empto-